

Előfizetési feltételek:

Szétküldéssel
 Helyben vagy vidékre postán:
 Egy hóra 40 kr.
 Negyedévre 1 frt — kr.
 Félévre 2 frt — kr.
 Egész évre 4 frt — kr.

Kiadó-hivatal:

Kossuth Lajos-utca. (Biharmegyei
 takarékpénztári épület), hova a hirdeté-
 sek és az előfizetés-díjak küldendők.

Egyes szám ára 8 kr.

HÉTFŐI

ÉRTESITŐ

TARSADALMI HETILAP.

Hirdetések díja:

6 hasábos pöttyörépt egy-szer . . . 6 kr.
 Háromszor és többször 4 kr.
 Nyílttér 4 hasábos pöttyörépt . . . 20 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetés és
 nyílttérért 30 kr.
 Reklamok soronként 1 frt.

Szerkesztési iroda:

Kossuth Lajos-utca (Biharmegyei
 takarékpénztári épület).

Kéziratok vissza nem küldetnek.

Táviratok.

Az iparművészeti palota fel-
avatása.

Budapest, okt. 25. (A „Szabadság“ ered. táv.) Az ezredévi ünnepélyek sorozata a mai napon véget ért. Az utolsó ünnep az új iparművészeti múzeum és iskola palotájának felavatása volt, a mely ma ment végbe ő felsége a király és az ország méltóságainak jelenlétében. Az üllői uton a kinézési-utczában, melynek sarkán hatalmas három emelet magas palota áll. Korán reggel gyülekezni kezdett a közönség. Kilencz órakor a IX. kerületi kapitány kivonult a rendőrökkel és kordont vont a palota körül. Tíz órától fogva sorban érkeztek az ünnepély rendezői. — A megjelentek között voltak: Bánffy Dezső báró miniszterelnök, Wlassics Gyula, Daniél Ernő, Perczel Dezső, Darányi Ignác miniszterek, Zsilinszky Mihály, Vörös László és Bedő Albert államtitkárok, Császka György, kalocsai érsek, Apponyi Lajos gróf főudvarmester, Széchenyi Gyula gróf főlovász mester, Lukács Béla, Berzeviczy Albert, Szalay Imre, Ráth Károly főpolgármester, Ambrozovits Béla, Schaefer Gyula, Forster Gyula és Kvassay Jenő minisztertanácsosok. Sok festő, az ipar művészeti iskola szonokai. A katonaság részéről Lobkovitz herceg hadtest parancsnok. Forinyák lovassági tábornok stb. A nagy csarnok emeleti ülőhelyeit előkelő közönség foglalta el. Közűk láttuk: Wlassics Gyulánét, Daniél Ernőnét, Kazinczy Albertnét, Ruday Bélánét.

Néhány perczel 11 óra előtt két udvari fogat robotogott elő. Az egyikből ő felsége a király lépett ki Paar Ede gróf főhadsegéddel, a másikkól Koburg Fülöp herceg szárnysegéddel. Lelkes éljenzés fogadta a királyt, a ki a meghívott vendégek sorfala között a nagy csarnokba ment, a melynek közepén izléses emelvény állott. A király az emelvényre lépett és ekkor állt Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter hosszabb beszédben üdvözölte a királyt, ki aztán érczes hangon a következőképen válaszolt:

Áthatva a művészeti iparnak, művelődési és közgazdasági fontosságától, meglepedéssel láttam e diszes épület emelkedését és örömmel jöttem annak felavatásához.

Nem kétlem, hogy mindazok, a kik az itt kitűzött czélok eléréséhez közreműködni hivatnak, teljes buzgósággal s odaadással fogják teljesíteni feladatukat, a magyar iparművészet minél nagyobb fejlesztésére s a finomabb műizlés terjesztésére által az általános műveltség előmozdítására, mely törekvés valóban mindenkor örömmel szolgál.

A király szavait követő lelkes éljenzés után Wlassics miniszter engedelmet kért ő felségétől, hogy Zsilinszky államtitkár felolvashassa a palota zárókövébe szánt okmányt. Miután a király ezt megengedte, Zsilinszky államtitkár felolvasta az okmányt, a melyet aztán a király aláírt, aláírván a sorok alá, szép vonásokkal: „I. Ferencz József.“

Erre a király az előcsarnokba ment, melynek falazatában elhelyezték a zárókövet és ennek üregébe tették a diszes bronztokba zárt okmányt. A záró lap elhelyezése után a király ezüst kőmíves kanállal cseméntvakolatot tett a záróköv, majd pedig három kalapácsütést egy ezüst kalapácsal. A király után Koburg Fülöp herceg és a többi előkelőség megtette a szokásos három kalapácsütést. A király a szertartás után visszament a nagy csarnokba, ahol bemutatták neki a palota építőit. A király ezután végignézte a palotát. Délre járt az idő, amidőn ő felsége befejezte körutját, a látottak felett meglepedését kifejezve távozott. A kiállító közönség lelkes éljenzéssel fogadta a hazatérő királyt.

Választási mozgalmak.

Budapest, okt. 25. (A „H. É.“ eredeti távirata.) Budafokról távirják, hogy Földváryt itt és valamint másutt nagy lelkesedéssel fogadták. Választói és fehér ruhás lányok virágokat hintettek. Földváry fogadta el. A lelkesedés Budafokon hágott tetőpontjára, hol Földváryt óriási közönség fogadta. Egerből távirják, hogy Szederkényit nagyban támogatják a papok. Samassa érsek öcse a főkortes, ki az érseki erdők tűzfájával korteskedik. Papok nem röstelik a kortestanyákat éjjel bejárni és felesketni a választókat.

A honvédelmi miniszter programbeszéde.

Budapest, október 25. (A „H. É.“ eredeti távirata.) Temesvárról távirják, hogy Fejérváry báró honvédelmi miniszter ma mondta el programbeszédét. A miniszter beszédében megköszöni, hogy a kerületet újra felajánlották neki. Örömmel jött le, hogy választóival közelebbről érintkezve megbeszélje velük az ország ügyeit. Magyarország jólétének és gazdasági érdekeinek előmozdítására szükségesek: rendezett közjogi pénzügyi viszonyok; oktatási rendszer, biztosan működő igazságszolgáltatás, hatalmas tekintély kifelé. Miniszter beszédében egyenkint fejtegette dolgokat. Bezel a közjogi alapról, és a véderőről behatóbban. Rátér azután az Ausztr ával kötendő következő 10 évi gazdasági kiegyezésre, melyet daczára annak, hogy az ellenzék vádaskodik, Magyarország érdekére való tekintettel fognak megkötöni. A kormánynak országos feladata most: az állami közigazgatás rendezése. Fejérváry beszédét óriási lelkesedéssel fogadták az egybegyűlt nagyszámu választók.

Bécsi iparosok a kiállításon.

Budapest, október 25. (A „H. É.“ ered. táv.) Ma érkezett a negyedik bécsi kiránduló csoport a fővárosba a kiállítás látogatására. Az őket hozó vonat déli 1 óra 10 perczkor érkezett meg, a hol Ráth Károly kir. tanácsos fogadta őket üdvözölő beszéddel, a mire a bécsi kirándulók vezérlője, Dr. Kaszner Károly elmondta, hogy a magyarokkal való rokonszenv hozta őket ide. A bécsiek még a délután folyamán megnézték a kiállítást.

Két gyilkosság.

Budapest, okt. 25. (A H. É. eredeti táv.) Két gyilkosság történt megint ma reggel a hajnali órákban. Ujpesten egy lóápoló; Warga István Stoff Paulinát kedvesét lőtte agyon Lőrincz-utczai lakásán. — Ujlakon Perczki András szurkált agyon 4 férfit. — Mindkét esetben a gyilkosokat elfogták.

Láto és orvtámadó nép-
pártiak.

Budapest, október 25. (A „H. É.“ eredeti táv.) Székelyudvarhelyből távirják, hogy a néppárti jázítók telfogadtak 4 embert, a kik egy szabadelvű polgárt késekkel össze-visza szurkálták. A csendőrök elfogták őket. A csendőrség jelentése szerint, több magasabb rangu megyei tisztviselő, Oroszhegyen, Zetelakán és Mádefalván biztatta a községi bírákat, hogy ne jelentsék be a kihágásokat. A községek csendőrséget, katonaságot kértek segílyül; a katonák megérkeztek, a mi a józan polgárok körében megnyugvást okozott.

Kacziáni-Berzeviczy affér.

Budapest, október 25. (A „H. Ért.“ ered. táv.) Kacziányi Géza ziszifucz és stréber“ című cikkében erősen megtámadta Berzeviczyt, melynek következménye párbaj lett. A bíróság ma ítelt ez ügyben s Berzeviczyt két s Kacziányit pedig hat napi államfogházzal sújtotta.

H i r e k.

A Diószegi ünnep.

Gyönyörű és emlékezetes napja volt tegnap előtt okt. 24-én Ér-Diószeg lakosságának és Kossuth Ferencnek, leleplezték a magyar nemzet édesatyjának emléksobrát.

Kedves olvasó, ha magyar, vagy ha magyar érzelmű vagy rendkívül sajnálak, hogy nem voltál jelen e hó 24-én az érdiószegi nemzeti ünnepen.

Ilyen emlékezetes és ilyen szépnapja nem volt és nem lesz soha az Érmellék magyarjainak. Gyönyörű tableaut nyújtottak, a mint kipirult arccsal, csillogó szemekkel magasra tartott, Kossuthot éltető s a szélben keményen pattogó lobogókkal az izmos karban végig táncoltatták tüzes lovakait, a Kossuth-képekkel, nemzetiszínű szalagokkal, szőnyegekkel és zöld galyakkal, virágfüzerekkel diszített házak sorai között.

Kossuth Ferencz reggel hét órakor érkezett meg Székelyhid felől Ér diószegre. Az állomásnál a környékről több száz kocsin betódult, ünnepi díszbe öltözött nép ezrei és fehér ruhás lányok fogadták, le nem írható lelkesedéssel és ovációkkal. A bevonulás lelkesült és festőien szép volt.

Kossuth Ujváry Ödön földbirtokosnál szállott meg, hol a margittai, székelyhidi, szentimrei, kakadi és Dr. Vári Szabó Béla vezetése alatt a nagyváradai küldöttség tisztelgéseit fogadta.

A szobor leleplezési ünnepélye a polgári dalárda himnusz énekével vette kezdetét tizenegy órakor, hova Kossuth Ferencz a szobor-bizottság

ezüsthaju elnökének: Ujváry Ödönnek díszes fogatán, fehér ruhás leányok, az előljáróság, a testületek és több ezernyi nép és több mint száz lobogó között vonult fel.

Az ünnepélyt Ujváry Ödön a szobor-építő bizottság elnöke nyitotta meg, ki után Pap Gusztáv Érdiőszeg népszerű lelkésze, aztán pedig Kiss Albert a kerület képviselőjelöltje mondott beszédet a néphez

A szobort takaró szürke lepel lehullása után Ujváry Ödön né urhölgy lépett az emelvényre és néhány alkalmi szó után megkoszoruzta a nagy hazafi sikerült mellszobrát, aztán megkoszorut hoztak a szoborra, érdiőszeg előljárósága, a 48-as kör, az ipartestület, az izraelita hitközség és Kovács Sándorné Kakadról.

Ekkor lépett az emelvényre Kossuth Ferencz és másfél óráig tartó beszédet mondott, melyet a hallgatóság helyeslése és éljenzése igen sokszor megszakított.

Sűrű őszi eső hullása közben vette át Nagy János főbíró a szobrot, kinek végszavai után a polgári dalárda a himnusz eléneklésével bezárta a gyönyörű ünnepélyt és a jelen voltak vig zene-szó mellett vonultak a városháza udvarán felállított hatalmas sátorba.

A négyszáz terítékű bankett, két órákor vette kezdetét, s számtalan tószttal fűszerezve négy óráig tartott.

Fél hat órákor az utca hosszában fel-fel gyuló nemzetiszínű görögtüzek világánál, vonult ki a vasuti állomásra Kossuth az egész ünnepi néptől kísérve.

* **Gróf Kornis jelölt.** Bárándról táv. iratozza tudósítónk, hogy gróf Kornis visszalépéséről keringő hírek alaptalanok. A gróf a kerületben köruton van és mindenütt nagy lelkesedéssel fogadják. — Párthivei megválasztását bizonyosra veszik.

* **Díjnokok gyűlése.** Vasárnap délután fél három órákor a kisvárosháza egyik termében alakuló ülést tartottak a nagyváradai napdíjasok. Budapestén ugyanis egy országos jellegű egyesület alakult, melynek hivatása a tagok és családjaiknak betegség esetén való segélvezése és a munkaképtelenné váltak részére nyugdíj biztosítása. A vidéki központokon és így nagyváradon is főkegyelet alakítottak a nagyszámban mejelentek és elnökké Szassy megyei árvaszéki díjnokat, — jegyzővé

Schuller díjnokat, pénztárnokká Kiss László anyakönyvvezetői helyettesét, ellenőrré Gulyás Gyulavárosi napdíjast választották meg. Ezenkívül megalakították a választmányt 8 rendes rendes és 3 póttagból. Az egyesület orvosa dr. Kazay Káimán lett. A tagsági díj havonként egy fit és a nyugdíjalapra minden tag fizetésének két százalékát tartozik befizetni. — Eddig nálunk 36 tag jelentkezett.

* **Tizenhárom éves többszörös betörő.** Tegnap Szabó Sándor margittai csendőrkáplár engedélyt kért a rendőrségnél, hogy a város területén tartózkodó Weinreb Salamon nevű 13 éves többszörös betörő fiut nyomozhassa. A nyomozás nem tartott sokáig, mert a rovott előéletű fiut, ki utóbb a tizenharmadik betöréses lopást követte el, megtalálták a Schvarcz testvérek üzletében, ahol mint tanoncz foglalkozott. — A nagyreményű gyermeket tegnap Margittára kísérte a honnan valószínűleg javítóintézetbe internálja a bíróság.

* **Charousek Csigorin matche.** A döntő matche első játszóját Csigorin nyerte meg. — Nyertes, ki előbb nyer két játszmát. Három játszma után, ha az állások egyenlők, az első és második díjat megfelelik.

* **A kolonokról.** Városunk tánczedvelő hölgyei teljes megelégedéssel vehetik tudomásul azon intézkedéseket, melyeket a nagyváradai ifjak hosszú, unalmas téli esték kellemessé tétele iránt megtettek. Nem lesz kolonokban hiány, mindenki meg fogja találni azon kört, melyben mulatság vágyát fesztelenül kielégítheti. Jó hírnevű táncztanítónk, Neufeld Béla vállalta magára a mulatságok rendezését és így e tekintetben is teljes bizalommal kereshetik fel a mulatni vágyók a Fekete Sas nagytermét, ahol a táncmulatságok — mint hiteles forrásból értesülünk — következő program mellett tartatnak meg:

A jogász ifjuság október 29-én nyitja meg kolonját, mely tíz héten keresztül minden csütörtök este 8—12-ig fog tartani. Záradékol cotillon-estély.

A kereskedő ifjuság egyrésze már f. hó 21-én megkezdte táncmulatságait, minden szerdán és szombaton fél 9-től fél 1-ig tart.

A gyermek kolonok szerdán, szombaton és Vasárnap délután 5—7 óráig tartatnak.

Vasárnaponként este fodrász kolonok, melyek eddig is nagyon látogatottak.

* **A rendőrlí krónika hősei.** Péter Jankó és Fánye Tógyer tegnap megint a rendőrség elé kerültek. Előbbi — szokás szerint —

megint késelni akart. — Bokor Andrást akarta megszurni, de közelben levő rendőr ártalmatlanná tette. Fánye Tógyer ezuttal nem azért jelent meg a rendőrbiztos előtt, mert holmi enyveskezűséggel vádolták volna. Mulatni akart, de olyan garázda módon, hogy Nagy Simon teleki-utcai korcsmáros nem akarta tűrni. Az önértében sértett Fánye úgy vett magának elégtételt, hogy mindent összevissza zuzott, ami keze ügyébe akadt és vagy 32 frtnyi kárt okozott. A hősoket letartózták.

Csillaghullás. Mikor a polgárember szomoruan gondol az őszre, a télre, meg arra, hogy holadják ocsóbban a fát, november eleje örömteljes várakozások idejét jelenti a hadseregnek. A mennybéli csillaghullás ideje augusztusban van, a hadügyminiszteré pedig novemberben s az egyébként rendszerint igen unalmas rendeleti közlőnyt ilyenkor, ama bizonyos lázas érdeklődéssel várják a kadéttiszthelyettesei és tábornagyi sarzsik közé szorult rangokban levő emberek. Ha nem is lép elő mindenik, de haladt vele előre a lajtorján, amelynek a tetején ott csillog a reménykeltő magasabb rang meg a magasabb gázsi. Már közel van a novemberi előléptetések napja, mert a novemberi előléptetések rendszerint októberi előléptetések szoktak lenni. A csillaghullás, mint hírlik, végig szalad valamennyi rangon, de különösen a gyalogságnál lesz sok főhadnagyi előléptetés. A rendeleti lap az idén e hó 28-án jelenik meg.

* **Meghívás.** Az iparos taunoziskola bizottság tagjait, a városháza tanácsterméken f. évi október hó 29-én (Csütörtökön) d. u. 4 órákor megtartandó ülésre tisztelettel meghívom.

Nagyváradon, 1896. október 20-án.

Ragány János,
elnök.

* **A táviró a választáskor.** A posta igazgatóság elrendelte, hogy a választókerületek szék helyén levő posta- és távirahivatoloknál a választást megelőző két napon, a választás napján, valamint a rákövetkező egy napon folytonos éjjell nappal táviratszolgálatok tartassanak. Azt hisszük, a távirások legkevésbébbé örülnék ennek!

Hirdetmény.

A kereskedelemügyi magy. kir. miniszter urnak f. évi 66522. sz. leiratára való hivatkozással, van szerencsém az érdekeltek tudomására adni, hogy a belgrádi szerb államnyomda részére szükségelt **faszén szállítására** pályázat, illetőleg árlejtés hirdettetik.

Egyben megjegyeztetik, hogy a részletes pályázati feltételek a kereskedelmi muzeum igazgatóságánál megszerezhetők.

Nagyvárad, 1896. október 23.

A nagyváradai kereskedelmi és iparbank

Jánky József,
elnök.

Dr. Sarkady Lajos,
titkár.

A „HÉTFŐI ÉRTESSÍTŐ“ TARCZAJA.

A beteg hegy.

— A „Hétfői Értesítő“ eredeti tárczája. —
Írta: **Dus László.**

Mint az erőteljes, vértől izzó ifjuság, hangos danával volt tele a hegy ilyenkor.

A borág kínálta zamatos gyümölcsét, az üvegesedett, átlátszó bakator elárulta, hogy piros szemében hordja az aranynedvet, a juh farka komoran lógatta nagy fűrteit, az erdei boros szegyenkedve viselte szeplőit, a többi szőlőfajok is miúnd-miúnd örömben usztak szüretkor és a puttonos vállán, a nyomókád előtti nagy kádban, no meg a nyomózsákban is összeborultak, hogy aztán egygyé forrva állítsák elő a drága nedvet, az erősítő, mámorító bort.

A cigány húzta a talp alá valót, — majd aztán, mikor leborult az este a földre, a venyigetűz mellett mesélgető nénéktől távolabb lábujjhegyre állott a szedőleány, talpraugrott a puttonos, a nyomó s mintha egész napon át nem is fáradozott volna, vig hejhujázás közben rakta a tánczot addig, míg a cigány kezéből ki nem hullott a vonó s a szelid álom rá nem borult a vigadó népre.

A gazda félig dörögve, félig mosolyogva nézte a szilaj munkát, vendéget várt és kínálta az érkezőket seprő vagy törkő pálinkával, az asszony pedig örömpresve hajtogatta: kerüljenek beljebb!

Nohát beljebb kerültünk és a mit a hegy adott, a mit a szőlőalaj termett, vagy nevelt, vidám beszélgetés közt néha a gazdára és családjára kö-

szönteve fogyasztottuk tüzzel a szemben, mosolylyal az ajkon, mindenestre örvenndezve.

A hegy azonban beteg lett.

Nem láz, nem zuzódás bántotta, hanem a bőre, a kérge valami istentelen férget fogadott be, ez aztán kiirtotta a szőlőt, letarolta a borágot, pusztává tette a szőlőt, úgy, mint mikor a tifusz megkopasztja az ember fejét, simára pusztítja a bőrt, átkozott munkája kiszedi a haj tápláló nedvét és megöli gyökereit.

Elnémult a hegy; az eke hasította végig hátát, az igás nagyokat sóhajtvá húzta a barázdát végig. S ahol egykor vidám leányok danája hangzott, s ahol a gyermek békáit eregette, a szántó-vető széles talpa alatt végig hasadt a föld és az ösztikét emelő béres komoran szőlítgatta ökreit a gyorsabb munkára.

Az új nemzedék, mely a réginek munkásságát, vidámságát, szilaj kedvét fellángolni nem látta, bele szokott, mert így tanulta, a szüret helyett az aratásba, a tengeri-törésbe.

A vén hegy, mintha nem is róla lett volna szó, mikor szüreti mulatságokat emelt egykor, bele törődött lassankint a barázdák emelgetésébe, a kapák pengése helyett elfogadta az eke síró nyiszogását s mint az orvos szokta mondani, betegségéhez hozzájárult valami komplikáció, egykedvűvé lett, átkozott apró férgeit nevelte, istápolta, mint Jób a szemétdombon sebeit.

Az ember, a régi ember nem tudta megszokni ezt.

És mivel a hegy apró férgeit folytonosan dédelgette, tehát kiirtani képes nem volt ezeket, megkerülte a vén, betegségével kérkedő hegy gondol-

kozását, állított be olyan szőlőfajokat, melyek a férgek által el nem pusztíthatók.

A barázdák helyére lassankint újból szőlősorok ülnek és végig nyulnak a hegyen, a hegynek hátába újból belevág a kapa, a szőlőtőkékén újból megjelenik az aranyfűrt s az aranyfűrtben a szikrázó és gyöngyöző nedv.

A vénhegy álmodik.

Azt álmodja, hogy a nyugtalan ember kiszedi véreireiből az izzó tüzet, bele rakja a szőlőszembe, a napsugarat segítségül hívja és a tüzes lény megérleli magát a tüzet is.

A vénhegy azt hiszi, hogy megrabolják, hogy életerejét veszik el, meg-megrázza vállait, felhöl köpenyegéből esőt bocsát a tűz elaltatására, a vilámot hívja segítségül, — de minden törekvés csak az embernek javára szolgál, munkáját segíti elő, támogatja.

Mikor aztán újból megjelenik az ősz, megzendül a muzsikaszó a hegyen, vidám kurjongatás veti fel a csöndet, a szedő leányok, miként egykor anyjuk tette volt, előszedik apró eszközeiket és vidám danával köszöntik a hegyet.

Ahol egykor még a vénnek is tánczra perdültek, ott az új nemzedék gondolkozva áll meg és töled kérdi civilizáció, hogy vajjon nem vétkezike, ha lármás mulatságával, szilaj kedvével felveri a vén hegy némaságát?

Félve tapogatózik a jókedv után és a mikor meglátja a férfi kitörő kedvét, elbámul rajta, nem tudja, hogy az fiatal ember volt akkor, amikor még vidám volt a szüret.

A hegy fellendülni kezd újra, esténként a ve-

Fanatizmus.

Nagyvárad, okt. 24.

(=) Az emberek, a nemzetek s így az emberiség előhaladásának történetében rendkívül nagy szerepet játszott, játszik és fog játszani a fanatizmus, mely a lelkesedés túltengése s amely, mint ilyen, bizvást elmondhatjuk: sokkal több károkat okozott, mint hasznót az emberiség fokozatos előhaladásában.

A fanatizmus, mint a nehéz köd, korlátolja a tisztánlátást, megvesztegeti a lélek helyes ítéletét s vadállattá alakítja át az embert, hogy embertársai ellen törjön.

A történelem számos példával igazolja, hogy a fanatizmus minő rombolásokra képes. Társadalmakat forgat fel, virágzó államokat pusztít el. A merre elvonul, nyomát vér és köny jelöli.

Nem mondjuk, hogy ne jöhetnének elő esetek, midőn a fanatizmusra szükség van; midőn jogosult annak fölkeltése s ébren tartása. Ki ítelné el a hazafit azért, mert hazáját a betörő ellenség ellen a legtulvittebb honszerellemmel védi?

Bizonyára senki!

Mondjuk, vannak esetek, midőn a fanatizmus jogosultságát szives-örömet elismerjük, de mikor elvek harcznak egymással, ott a fanatizmusnak helye nincsen.

Éppen azért elszomorodva nézzük azon jelenségeket, melyek pár nap múlva megejtendő országgyűlési képviselő-választások előmozgalmaiból lépten-nyomon felmerülnek, s a melyek azt igazolják, hogy lelkiismeretlen egyének nem átalják a kevésbbé mivelte tömegeket izgatni, fanatizálni egymás ellen.

Nem most mondjuk először, hogy a választások mozgalmában használandó fegyverek megválasztásában mily óvatosan kell eljárni annak, aki a társadalom békéjét nem akarja kockáztatni.

Tiszteességes fegyverekkel vivjünk! Tiszteességes fegyverek által győzni és legyőzteni annyi, mint a társadalmi békét megővni. A győző önérettel mutathat a kivívott győzelemre, a legyőzött pedig nem visz magával keserűséget, bosszút a harcztérről, hanem megnyugszik, kibékül, míg

ellenkező esetben haragot, gyűlölséget táplál. Ime alighogy megindultak a képviselő-választások, már is vér folyt több helyen az alkotmányos élet nem nagy becsületére. Biharvármegyében pedig — mint közelebb jelentették a lapok — gyújtogatások fordultak elő, melyeket a pártszenvédély eszközölt.

Ez már sokkal több, semmint tisztességes küzdelemnek volna nevezhető.

Ez már politikai fanatizmus, melyet elítélünk mindenik pártban.

Ismételjük tehát csaknem az utolsó órában, hogy a megvívandó küzdelemben társadalmi békeségünk megóvása mindenek fölött való czél legyen.

A mi népünk elég józan, elég jó lelkű, elég intelligens arra, miszerint megértessük vele, mi az a képviselő-választás, mint kell gyakorolni a legszebb polgári jogot.

E tekintetben intelligenciánkra hárul a felelősség.

Ha ők higgadtan készülnek a harcához, higgadságra intik a népet s megmagyarázzák neki választói jogait: akkor nem kell tartanunk a fan tizmustól s annak következményeitől.

Iparosok és kereskedők Angliában.

Nagyvárad, október 24.

Angliát szokás a gyakorlati élet mintaképe gyanánt feltüntetni. Minthogy pedig Angolországban az ipari és kereskedelmi foglalkozás a legfontosabb, érdekes tudnunk minő állásuk van Angliában a kereskedőknek, gyárosoknak és iparosoknak egy a társadalmi, mint a politikai életben. Ez utóbbi része vizsgálódásunkban éppen a mostani választási mozgalmak közt különösen aktuális érdekű is.

A kereskedelmi és ipar kizárólag angol nemzeti foglalkozások. Tisztelik, nagyrabecsülik képviselőiket és el lehet mondani, hogy a kereskedői iroda és gyári műhely valódi oszlopai a birodalomnak. Az e téren elért siker épp úgy megnyitja az illető előtt a lordok házának ajtaját, — mint a diplomácia, — avagy a hadsereg körében szerzett érdemek. — Bizonyosságul szolgálnak erre az Armstrongok, a Brasseyk, a Guinnessok, a Rotschildok és mások sokan. Mert Angliában nem tartják ám kisebbnek azt, ki fiatal korában e pályákra adja magát, mint ki a főiskolák folyosóit meggyapósítja. Egészen másképen áll itt e részben a dolog, mint a többi országban, melyekben a jobb családokban ugyszólván csak az lesz már

fiatalabb éveitől kezdve iparos és kereskedő, aki tanulni egyáltalán nem képes, tehát nincs reménye arra, hogy ugynevezett tanult emberré legyen.

Menten minden társadalmi balfellegástól és előítélettől, a fiatal angol már jókor ráadhatja magát ezekre a pályákra, jó hosszú időt szentelve a tanulásnak. Így Liverpoolban, ebben a kizárólag kereskedő városban, a tanulás ideje nem kevesebb, mint öt esztendő és a tanonc nem kap többet erre az egész időre 100 livresnél, vagyis mintegy 250 frtnál, ami bizony elég csekély összeg. Ez alul senki kedvéért nem tesznek kivételt; csak ennek az időnek az eltöltése után fogadják be önálló szolgáltra a fiatal embert, akinek eddig boy (fiú) volt a neve.

Tévedne azonban, ki azt hinné, hogy az ilyen gyakorlati ismereteket elsajátított fiatal ember (derk) hűjjával van mindazoknak az ismereteknek, melyeket az ugynevezett jól nevelt, képzett emberektől megkivánunk. Senki sem mondhatja egyik fiatal kereskedővel társalogni, hogy meglátszik rajta, hogy tizenkét éves korában bilépett az iskolából. Arra való az esti tanfolyamok, hogy az ilyen fiatal ember azért éppen oly ismerős legyen Carlylel vagy Puskinnal, mintha sohase hagyta volna el az iskolapadot.

De nem is szeretik a kereskedők a public school-okban (nyilvános, rendes iskolákban) nevelkedett fiatal embereket. Elébe helyezik ezeknek az egyszerű, szolid, gyakorlati oktatást, világért sem küldenék gyermekeiket nyilvános iskolába, hol csak a nagy üres ideákat csepegtetik beléjük.

Éppen úgy az ipar, mint a kereskedelem tisztán gyakorlati kifejezésen alapul. Hogy e részben mi a gyakorlat, legjobban meglátjuk, ha az egyik kitűnőségnek Whit-Worthnak a pályáján végig tekintünk. Whit-Worth József 1803-ban született Stockportban, hol szegény tanító volt apja. Tizennégy éves korában egy nagybátyjához adták, kinek fonógyára volt Derbyshireben. Hat évig maradt ott, mely idő alatt kitanulta a mesterségnek minden csinját-binját annyira, hogy fiatal kora mellett is alművezetője lett a gyárnak. Innen Manchesterbe ment, hol még négy évig dolgozott egy fonógyárban, mely gőzerőre volt berendezve. Huszonégy éves korában Londonba ment, hol a leghíresebb konstruktőröknél kapott alkalmazást s folytonosan tanult, tökéletesítette magát. Mikor innen rövid idő múlva visszatért Manchesterbe, ott már fonógépeket előállító gyárat rendezett be és oly szerkezeteket talált fel, melyek egészen új korszakot jelölnek az ipar történetében és a melyek el is terjedtek az egész világon. Később egy újfajta aczél gyártására adta magát s ma a Whitverth-léle aczél mindenütt ismerik, mint legtökéletesebbet, melyből főleg fegyvereket, ágyukat készítenek.

Mikor ez a szegény szülőktől származó önérettől nagyra lett ember 1887-ben meghalt, Anglia egyik legnagyobb gyára és óriási vagyon maradt utána. Soha nem lett volna belőle a világ egyik

nyígetűz lángja mellett felhangzik a dal, a pajta, a borház kedélyes vendégek tanyája lesz.

És mégis mintha nem az volna a hegy, mintha mások volnának az emberek, mintha a vizgyógy-mód kiölte volna belőlünk a tüzet és helyébe odaültette volna a szörnyű hideg megfontolást, a beteges hangú józanságot.

Beteg a hegy!

Gyógyulj meg újra régi ismerősünk, tedd meg azt, hogy állítsd vissza régi szilaj kedvünket, amikor egy pár hétre levetkeztük a rideg számolgotást, felvillanyoztattuk erőnket, szilaj kedvünk tombolt, mint a ropogó tűz, s ezzel befejeztük az ősz mulatozásait és derült kedélyvel mentünk bele a tél fagyába és gyűjtöttük az új erőt a másik szüretig. Vig napok hová lettetek!?

Ősz előtt.

— A „Hétfoi Értésítő” tárczája. —

A lombos hársfa alatt terítették a reggelit. Egész éjjel dühöngött a vihar, döngött s czikázott a villám; a hűvös reggel nedves szemekkel mosolygott. A tikkasztó napok után oly üdítő volt a tiszta levegő, de a vihar nyomai megmaradtak. Fonnyadt levelek heverték a homokuton s egy nagy gesztenye-levéll szállott a reggelizők asztalára, mintegy figyelmeztetve, hogy búcsúzik a nyár.

— Nézd csak édes, mint összeillik, — mondá a férj, lábával egy gesztenye-levelet odább lökve — mily gyorsan mulnak a szép napok.

— Hisz csak gesztenye-levéll, mondá az asszony. Gyorsan hullnak, mert legelőször virágnak

is. A kertben még nem hervadnak a virágok. Mily üde illatot árasztanak.

Szép arcát a férj felé fordítá s kezével koromfeketé hajfürtjét igazította helyre. E pillanatban a fa koronájáról kis, hervadt hárslevél pergett le, s épen az asszony bájos fejbubujára esett. Ő nem érezte.

— Mégis nekem van igazam — mondá vidáman a férj s felállott, hogy a bizonyító hárslevélkét felesége fejéről levegye. Az asszony csodálkozva tekintett férjére, midőn feléje hajlott.

Mialatt kezével a hervadt levél után nyult, erősen szemügyre vette a helyet, a hol feküdt s a levél kihullott kezéből. Még egyszer rátekintett, megcsókolta a helyét s a homlokot. Leült székére s gondolkodni látszott.

— Mi bajod Elemér — kérdé nyugtalanul az asszonyka s haja után kapott. — Nincs rendben?

— Minden rendben, aranyom; én csak egy hervadt levelet vettem le a fejedről, — mondá gyöngéden. — Elcsókoltam!

Az asszonyka gyanakodva tekintett férjére és ujjai még mindig tapogatództak a feje bubján.

— Egy hervadt levél? . . .

— Igen, egy hervadt levél.

— S igazán nem volt más semmi?

— Semmi, kedvesem.

Mindig kutatóbban fürkéztek szemei a férjében, ki vidáman és bátran akart az ostromnak ellentállni. De lassankint majd ide, majd oda kellett néznie s nemsokára könyezni kezdtek szemei, pislogni akart végre, de nemsokára feladta a szemcsatát.

— Mit jelentsenek e gyermekeségek Idus? —

mondá enyelegve. A kigyók tekintenek így áldozatukra.

— Az nekem mindegy, — mondá az asszonyka ingerülten, — már sokszor gondoltam magamban, hogy a te lelkiismereted nem tiszta, te titkolsz előttem valamit. Rendesen ártatlan arcz-kifejezésed van, de oly pillanatokban, mint az iménti, rapvilágra kerül. E gonosz csókkal akartad kiegészíteni bűnös szívedet. Ugy égeti a fejemet. Itt . . . itt . . . ! S az asszonyka dörzsölni kezdte a két csók helyét, mintha festettek lettek volna. A férj felkaczagott. Villámgyorsan megfogá felesége karjait s gyöngéden mondá:

— Te gyermek. Mikor leszel már komoly és nyugodt? Ne felejtse, hogy tiz éve vagyunk házasok s én ily nevetséges dologhoz okot nem szolgáltatam. Gyere, légy okos! . . .

— Talán öreg vagyok már neked, hogy a tiz éves házasságot említed. Ilyesmit nem mondanak az asszony szemébe. Már ez is mutatja, hogy köztünk minden megváltozott, azelőtt nem mondtad ezt. Ha akarod, hogy becsüljelek, mond meg, mit tettél. Hisz kín ily bűnös lélekkel élni. Ha nem volnál bűnös, nem csókoltál volna a fejem tetején s nem töprengtél volna magadban. Ne hazudj, hanem mond meg az igazat, talán megbocsáthatok.

— Ez már bosszant, — nincs mit megbocsástanod, nem kell a bocsánatod.

— Elemér, édes Elemér, ne beszélj így, ez fáj nekem. Nem akarlak faggatni, ha oly lealacsonyító volna vallomásod. De nagy csapás az, ha az embert így üzik ki a menyországból. Azt hittem, hogy te nem vagy olyan, mint a többi gonosz férj, kik . . .

legelső mérnöke, ha csupán könyvei közé temetkeznek s nem áll oda a műhely munkásai közé együtt dolgozni velük. Manchesterben ma is fennálló gyárában nem kevesebb, mint 5000 munkás dolgozik.

Ugyanezen a gyakorlati uton haladtak mindazok, kik ma nemcsak Angliának, hanem az egész világnak legelső gyárosai közé tartoznak. A Ploott testvérek manchesteri szövőgyárában állandóan 10.000 munkás foglalkozik. Ez a világ legelső gyára. Érdekes felemlíteni, hogy 1852 óta munkabeszüntetés (sztrájk) nem fordult elő. Ebben a gyárban valamennyi mérnök munkás volt egykoron, akik 13-14 éves korukban kezdtek tanulni s az esti tanfolyamon tökéletesítették magukat. Nincs itt egyetlenegy csupán elméletileg képzett mérnök sem, pedig a gyár minduntalan új találmányokkal lepi meg a világot.

Öt nemzedéken át folytatják az Ashtonok Hydeben szövőiparukat. Régebben az ő cottonmillsjeik a legnagyobbak voltak Angliában; ma is 3000 munkással dolgoznak. Sztrájk negyven esztendő óta itt sem történt.

Angliában a szülők, bármilyen társadalmi osztályhoz tartoznak is, megegyeznek abban, hogy a testi munka sem nem lealacsonyító, sem nem alábbvaló a szellemnél. Ezért majdnem minden iskolában tanítják is a gyermekeket valami kézi munkára, kezdve az elemi iskolától egészen fel a legarisztokratikusabb publici schoolig. Ennek nagy fontossága van a nemzeti iparra és vagyonsodásra nézve. A kézi munka, mint nevelési eszköz, ügyességre nevel, megtanít a nehézségek legyőzésére, élesíti az elmét és itéletet, nem is említve, hogy ily módon a társadalom minden rétegében elterjed a munka iránti kedv és annak tisztelete. Ez egyike azoknak, mikben a méltán praktikusoknak nevezett angol nemzet oly nagy elsőbbségben van a többi népek fölött.

Allamjogi írók már régebben foglalkoznak azzal a gondlattal, miképp lehetne a parlamentekben az egyes foglalkozási köröket kétféle képviselni? A parlamentárizmus őshazájában, Angliában ezt a kérdést már körülbelül megoldotta a gyakorlati élet. Az angol alsóház 670 képviselőjének polgári foglalkozását a következő arány tünteti ki: ügyvédséggel foglalkozik 140, földművelő 103. A többi foglalkozási körre már sokkal kevesebb képviselő esik. Katonai szolgálatban és szolgálatokon kívül 46, ezek közt csak négy a tengerész. Író, újságíró és laptulajdonos 36, gyáros 33, különféle kereskedő 29, bankár 26, társulati igazgató, vezető és titkár 26, bányatulajdonos 23, mágusok fia, vagy testvérei 18, sör és szeszgyártó 17, mérnök-építész és vállalkozó 14, különféle iparos (aranyműves, órásmolnár, mészáros stb.) 13, hajtulajdonos 12, bányaművelés körül foglalkozók 10, földművelő 10, orvos 10, pénzágens és részvénytulajdonos 9, békebíró 8, diplomáciai és politikai ágens 6.

— Ida, kérlek . . .

— Mily boldog voltam, mert oly férjem volt, kinek ajkáról hazugság még nem hangzott, kinek jelmeze a napnál is tisztább volt. S most megcsalt . . .

— Ida, ez már sok! Én nem hazudtam még, esküszöm!

Az asszonyka könyes szeméit feléje fordítva némi meggondolás után mondá:

— Akkor mondd meg, miért csókolod a fejemet!

— Ne faggass!

— Nem, nem, tudni akarom.

— S mégsem mondom meg. Menj be s kérdezd meg háromszoros tükrödöt. De jól nézd meg magad.

Az asszonyka inkább repült, mint ment. Fel-tünően sokáig időzött. Végre kijött lassan, megtörtén. Ujjai között csillogott valami, ami a késő nyárban, a rónaságot jellemző fehér fonalakhoz hasonlított. Egy fehér hajszál. Lehajtott fővel lépett férjéhez, ki épen a hervadt levelet emelte fel és tette tárczájába.

— Persze, mindjárt kiszakítottad, — gunyolódott a férj, — tudtam mindjárt. Add ide, hadd tegyem a hervadt levélhez, mely ez évben esett először a fejecskédre. Már nem haragszol?

— Te édes, jó férjem, — mondá zokogva s a nyakába borult. — Az egész hajamat kitudnám tépni, az én . . .

— Lassan, ne mind! Ez egy elég. Én csak azt mondtam, hogy összeillik, — édes feleségem, az ősz, hála Istennek, még messze van!

Halmi Béla.

nyomdász és hirdető 6, magánhivatalnok 5, nevelő 4, vendéglős és élelmiszer kereskedő 4, szövet festő 3, tanár 3, hajó-gyártó 3, magántitkár 2, különféle foglalkozású 52.

Ezek szerint a kereskedők és ipari foglalkozásuk száma meghaladja a 220-at, vagyis éppen egyharmad részét képezi Angliában az összes képviselők számának. Vajon minő arányt fog a mostani választások után a mi képviselő-házunk a kereskedő- és iparos-képviselők javára felmutatni?

„Iparügyek.”

Női felöltők áruháza.

HEIMAN LIPÓT és TÁRSA
NAGYVÁRAD.

BRÜDER és STEINER, HEIMANN és HALMÁGYI,
Budapest, Deák-utca 15. Debreczen, főutca.

Saját készítményeink.

Dús választék szőrmeáruhában.

A rotaresti freskók.

Nagyvárad, okt. 14.

Van Biharmegyében egy kis oláh falu, melynek a neve Rotarest. Hivatali kötelességem ezen a falun hajtott keresztül Szöllősy Ferenc m.-csékei t. főszolgabíró társaságában.

Mikor a falu alá értünk, az én főszolgabíró barátom fontos kérdéssel fordult felém és így szólt:

— Őcsém! Láttad-e már a rotaresti freskókat?

— Én nagyot néztem és tekintetemből kiragyoghatott a viszontkérdés:

— Hogy hát mit keresnének Rotaresten a freskók?

Mert az én különben rendkívül kedélyes cimborám egy kis fából készült oláh templom előtt megállította a kocsit és egész komoly hangulatban indult a papi lak felé:

Mentem utána egy kissé jobb módra valló ház kapujáig, ahol egy kiakasztott tábláról megtudja az ember, hogy ott trafik, meginnivaló kapható.

— Itt lakik a pápa, elkérjük a kulcsokat, mert azok a freskók ebben a mult századbeli fatemplomcskában leledzenek.

Müvelt embernek nem szabad innen a határból távoznia, míg ezeket a művészi (?) festményeket nem látta; ezért vislek most bámulni, ha nem akarod is.

A papné asszony kereste a templom kulcsát, de bizony sokáig nem akadt rá, a tisztelendő ur meg nem volt odahaza. Végre is zavarunkból kimentett a hetesgyerek, aki magyarul kezdte, hogy mióta elveszett a pinceszekulcs, azóta a templom kulcsát oda is használják.

Igy aztán a híres freskókat őrző zár kinyitott előttünk.

Azonban mielőtt az országos híru templomba léptünk volna, át kellett ugrani a palánkon azon egyszerű okból, mert az utcaajtó is zárva volt.

A kalauz egy hét éves kis oláh fiu volt, aki a szentélyben nagy áhitattal kezdte magyarázni:

— Itt a szűz Mária megfenyíti az ördögöt a szent pálczával. Ez itt a zsidó, akit az ördög lánczon vezet a pokolba, mert rossz pálinkát mért az oldalára akasztott hordóból; mellette a tolvaj molnár, aki — mint látszik — mélyebben merítette a fokát a buzába, mikor vámol.

A kis fiu ezután a templom másik falára mutatott:

— Ez a meztelen nő, ki az ördög által szított lángnyelvek felett fekszik sértetlenül, boszorkány; veszedelmes boszorkány, aki a szegény emberek teheneit szokta megrontani, amitől véres tejet adnak.

A kis kalauz nekimelegedve intett az ajtó mellett festett képre és szinte borzadály futott végig az arcán, midőn egy szemérmetlen kiviteli freskóra (?) hívta fel figyelmünket:

— Az ördög vastag lánczot fűzött egy meztelen és minden részletében kiszínezett női alak nyakára. Két hatalmas kígyó pedig emlőit szivja mohó vágygyal. Ez az alak a legsötétebb bünt ábrázolja, bünhődését annak az anyának, aki megöli gyermekét, mielőtt a világra jött volna.

A sarokban az embriókhoz hasonló alakatlan fejsomókból kandikáló nagy szemek alatt kicsapó ángyelvek illusztrálják az égető poklot, mely felé

vasvillákkal felfegyverkezve tolják az ördögök az igazságtalanul ítélő meztelen bírák csoportját.

Ilyen és ehhez hasonló elég jól színezett, de rendkívül gyenge rajzolóra mutató torzképekkel van telítve a rotarestiek templomat.

Őszintén szólva, lehetett volna ezt a dolgot humorosan is megírni, de sokkal fontosabbnak tartom a kérdést, semhogy ilyenek láttára kedélyeskedni volna kedvem.

A templomban, ahova a nép gyermekeit imádkozni viszi, nem volna szabad megtűrni azokat a babonát tápláló, szemérmetlen festéseket; a templomban, ahol Jézus élete és a bibliai történet olyan meghatóan van ábrázolva, mit keresnek azok a csufondáros, undorító alakok?

Azt mondják, a mult század hagyománya ez a kis fatemplom; a mult század kegyelméből maradt ránk ez a nevezetesség, ám a haladás bizonyítására őrizték meg azok, akiknek tetszik, de ugyanakkor gondoskodjanak egy másik istenházáról, ahova a nép gyermekei a mai fogalmak szerint bebocsáthatók ájtatos imádkozásra.

A román nemzetiségű polgárok között különben is nagy mértékben garázdálkodik a babona és az ilyen illusztrációk legkevésbé alkalmasak a világozás terjesztésére.

Ha a pápa ezt nem érzi, a főpapoknak és az államnak kötelessége gondoskodni, hogy a babonának és szemérmetlenségnek hely ne adassék a templomban.

Goldis püspökhelynök választási körútjában látogasson el Rotarestre, győződjék meg állításunk igazságáról, és ha felszólalásunk nála pártolásra talál, nagy szolgálatot tesz kerületének ugyanis mint pap, ugyanis mint hazafi.

Úzze ki a templomból az ördögöket, boszorkányokat, tolvajokat és a szemérmetlenséget!

—i.

Uj berendezésü

legolcsóbb nő- és férfi-divatáruház.

Női felöltők terme.

Márkus József

Nagyvárad, Zöldfa-utca Kohn Emanuel-fele ház.

!! Telefon-összeköttetés!!

Izgalmas napok.

— Választási terefere. —

A reggeli pósta a következő, részben igen szomorú levelet hozta:

Kedves Barátom!

Ezelőtt néhány hónappal, mikor pozitív alakot öltött az a hír, hogy a képviselőházat októberben feloszlatják, egy pénteki napon (éppen turós csuszát ettünk) levelet hozott egy szolga, melyben tudomra adták, hogy a kutyaberkí szabad. Ilyen párt ma este 8 órakor a kaszinó éttermében szűkebb körű értekezletet tart, melyre engem ezennel tisztelettel meghív a pártvezetőség.

A feleségem elénken érdeklődött a meghívó tartalma iránt, mert egyáltalán némi bizalmatlansággal viseltetik az efféle írással szemben. Valahányszor ugyanis iverk, meghívók vagy névjegyek jelennek meg délben a látóhatáron, én az estét a házon kívül töltöm. Ezuttal is meg kellett magyaráznom, mittevő leszen az a ma estéli értekezlet. Itt meg kell jegyeznem, hogy csak nők emberek részére nyomtatunk meghívót, a legények maguktól jöttek el az „értekezletre.”

Körülbelül három hétig folytattuk a szűkebb pártgyűléseket, melyek hetenkint kétszer-háromszor ismétlődtek. A tárgy fontossága megkívánta, hogy néha reggelig tanácskozzunk. Egy szép nap feleségem szigorú hangon így szólt hozzám:

— Hol voltál?

— Hát a gyűlésben — feleltem én hetykén,

— De az csak nem tart reggelig?

— Hogyne tartana ily fontos ügyekben.

— A mi volt, azt nem bánom, de az összejövetelnek mátol fogva vége.

Ezen zárszó után, melylyel az asszonyok mint indítványozók mindig élni szoktak, nem maradt más hátra, mint hallgatni. Három estét töltöttem otthon derűlten, jó kedvvel, mint egy ember, ki másképp nem is képzel az életet. Negyedik nap, épen mikor ebédelni ültünk, levelet hoztak. En némi meglepetéssel bontottam

ki és a következőket olvastam fel rosszat sejtő feleségemnek:

Tisztelt Uram!

A kutyaberki szabadelvű párt tegnap tartott értekezletén elhatározta, hogy Önt kinálja meg a jelöltséggel. Szíveskedjék tehát ma tisztelői körében megjelenni, s minket programja felől tájékoztatni.

A szűkebb bizottság.

Életem párjának nincsenek túlzott ambíciói, de ez a hír úgy hatott rá, mint borotvából az aranyos napsugár bájos csókja. Megélt az a kedves szeretettel, mely a bizalom és büszkeségnek szokott kifolyása lenni, és — én este elmentem az értekezletre.

14. czédulát vitt szét a fentdicseri szolgál, s mikor este megjelentem a kaszinó éttermében, egy fehér ábrossal és három kalabriász-kártyával terített asztal gyönyörködteték örömtől ragyogó szememet. Az ige teste lén, — mi 1/5-ig mulattunk. A feleségem ugyan nem vágott valami barátságos arcot, de megnyugodott abban, hogy én elmondtam a program-beszédemet, hogy a szűkebb választók egyhangulag jelölték s hogy aztán elcsevegtünk a választási esélyekről. Az értekezlet eredménye azonban egyelőre titokban marad. Az ellonzéki „Kutyaberek és Vidéke” másnap a következő hírt közölte:

Mint biztos forrásból értesülünk, a szabadelvű párt egy tekintélyes része tegnap a hivatalos jelölt ellen állást foglalt. A jelölt nevét egyelőre nem adjuk át a nyilvánosságnak, annyit azonban már most is elárulhatunk, hogy a közéletünk egyik legjelesebb férfija, ki bizonyára díszére válandik a parlamentnek is. A független polgárok derék dolgot műveltek, midőn felláztak azon jelölt ellen, kit a hatalom rájuk szeretne tukmálni.

Tizenhat asszonynak dobogott ezen az estén hangosabban a szive. Uram istenem! a férje nem füllentett, hanem csakugyan fölleptek. Itt áll az országban, hogy a közéletünk jeles férfija, hogy disze lesz a parlamentnek — tehát biztos a megválasztása. Milyen jó lesz oda fenn Pesten! Hiszen nem szívesen hagyja itt Kutyaberket, de hát mégis, mégis... Aztán nem olvastam-e százszor, hogy képviselő mindenki lehet, s hogy a képviselőből mindenki lehet. Az egyik azon gondolkodott, hogy az ura a jövő választások alkalmával már nem reflektál mandátumra, hanem csendesen visszavonul mint kuriai bíró. A czime pedig méltóságos asszony lesz, — mily szép álom. A bankigazgatók nejei az „Első hazái” elen remélték az urikat néhány év múlva. Az ügyvédnek fényes ügyvédi irodát és meg fényesebb toilleteket láttak lelki szemek előtt. Akinek tisztviselő a ura, az még boldogabb volt, mert még könnyebb mint képviselőből miniszteri tanácsossá lenni. Csupa szép romény, tündérálmom, mely oly könnyen válhatik édes valóvá, éppen csak a választóknak kell akarniok.

A férjek boldogsága semmivel sem volt kisebb. Ők hetenkint háromszor vigan dözöltek, reggelig maradtak s ottan ki nem kaptak, egy Hutten Urlik, ki felkiált: Mily kedv élni!

Két hónapnál tovább tartottak az aranjezi szép napok, melyeket ezentúl kutyaberkieknek lehet nevezni. Soha többé férj ennyi szabadságot nem fog élvezni. S a szabadság s ép napjai valószínűleg eltartottak volna a választás napjáig, ha egy csunya pletyka meg nem zavarja.

Tulszigoru fele égére való tekintettel Taksony barátunkat nem hívtuk meg a pártvacsorákra, de azért nyíltan bevallottuk neki a pompás eszmet, melyből 14 férj egy hónap óta „el” a nagyszerűnek találta az ideát, egyre dicserge az álélmességünket, de arcán mintha észre vettem volna a revanche-eszmet. Nem is kesett soká.

Mikor tegnap este a felsőmet a kar mra venni készülttem, feleségem szokatlan rideg hangon ezt a nézetem szerint teljesen fölösleges kérdést intézte hozzám:

— Hová mész?

— Hiszen tudod, hogy d lgom van a pártértekezleten?

Feleségem felemlt hangon:

— És nem fut ki a szemed, mikor ilyen hazugságot mondasz?

Erre a kérdésre nem voltam elkészülve. Néma maradtam, mint egy frissen hantolt sirdomb. Ő pedig folytatta:

— Hát azt hiszed, nem ismerem ezt az egész komédiát, amivel bennünket szegény asszonyokat elbolondítani akartatok? Hát ezt érdemeltük minden szeretetünkért?

— De kérek, edesem...

— Tölem hiába kérsz bocsánatot. Ezt a stiklit nem felejttem el, ha 90 esztendő is. Annyi azonban bizonyos, hogy a kapukulesot ezentúl én tartom magamnál.

Ezzel ott hagyott.

A szűkebb értekezleten azon estén rendkívül elcsodálkoztak, hogy hol maradha ok éa. Másnap felvilágosították őket otthon s nemelyek állítása szerint csattanós bizonyítékokkal szolgált egyik-másik hitves.

Azóta a kaszinó éttermében minden csendes, ott-hon pedig 14 férj nyugodtan olvas újságot, de amíg látszólag a piczi fekete betűket nézi, elmereng a szép idők emlékére, mikor oly méhön szívta a legbüvösebb ózont: a szabadság levegőjét.

Kutyaberkben pedig nagyot fog nézni a polgárság, hogy a „független elemek” akciója daczára is, egyhangulag megválaszadják a hivatalos jelöltet.

Igaz barátod

Kutyaberek, október 19.

Bányász Laczi,

volt képviselőjelölt.

Pazar fennyel és kényelemmel át-
alakított

éttermét és szállodáját

ajánlja a közönség figyelmébe

HILLINGER LIPÓT és FIA,

„Fekete Sas” bérője.

Heti sakkszemle.

Rovallvezető: Gesztosi Ödön.

97. játszma.

Elhárított vezéréssel.

Budapest, 1896. október 10.

Maróczy.

Albin

1. d2-d4	d7-d5
2. c2-c4	e7-e6
3. H b1-c3	H g8-f6
4. F c1-g5	e7-c6
5. e2-e3	H b8-d7
6. H g1-f3	F f8-h4
7. V d1-b3	V d8-a5

Sötét lépése újítás, mely jónak látszik.

8. F g5-f6	H d7-f6
9. H f3-d2	0-0
10. F f1-g3	F e8-d7
11. a2-a3	F b4-c3
12. V b3-c3	V a5-c3
13. b2-c3	b7-b5

Sötét arra törekszik hogy futárját kiszabadítsa, világos azonban szalatt rohamot nyer.

14. c4-b5	e6-b5
15. H d2-b3	B f8-e8
16. K e1-d2	f7-a5
17. f2-f3	F d7-c6
18. H b3-c5	H f6-e8
19. B h1-b1	H e8-d6
20. Ba1-a2	a5-a4
21. c3-c4	f7-f5

Sötét ellenrohamot keres, de világos visszaveri.

22. c4-e5	H d6-e4
23. F d3-e4	b5-c4
24. H c5-e6	B c8-b8
25. B b1-b4	B b8-b4
26. c3-b4	F e6-b5
27. K d2-c3	K g8-f7
28. H e6-f4	B a8-d8
29. h2-h4	b7-h6
30. h4-b5	K f7-e7
31. B a2-e2	F b5-c6
32. g2-g3	B d8-b8

Világos bitosan halad a végjátékban.

33. e5-e6	B b8-e8
34. B e2-e5	K e7-f6
35. b4-b5	F e6-b7

Világos ügyesen dolgozik.

36. K e3-b4	B e8-c8
37. c6-e7	B c8-e8
38. H f4-g6	F b7-c8

Sötétnek alig van lépése.

39. B e5-d5	F c8-e6
40. B d5-d6	K f6-f7
41. d4-d5	F e6-c8
42. B d6-d8	F c8-b7
43. d5-d6	Földat.

98. játszma.

Elhárított vezéréssel.

Budapest, 1896. okt. 13.

Pillsbury.

Walbrodt.

1. d2-d4	d7-d5
2. c2-c4	e7-e6
3. H b1-c3	H g8-f6
4. F c1-g5	F f8-e7
5. e2-e3	c7-e6
6. H g1-f3	H b8-d7
7. F f1-d3	F f8-d6
8. 0-0	0-0
9. e3-e4	d5-e4
10. H c3-e4	F d6-e7
11. V d1-e2	B f8-e8
12. B a1-d1	H f6-e4
13. F g5-e7	V d8-e7
14. V e2-e4	H d7-f8
15. B f1-e1	F c8-d7
16. c4-c5	B a8-d8
17. H f3-e5	F d7-c8
18. H e5-c4	B d8-d5
19. H c4-d6	B f8-d8
20. B e1-e3	H f8-g6
21. B e3-f3	B d8-f8
22. F d3-c4	B d5-g5
23. B f3-f7!	B f8-f7

*Kitűnő kombináció.

24. H d6-c8	V e7-f6
25. F e4-e6	V f6-f2+
26. K g1-h1	B g5-f5
27. V e4-f5	V f6-f5
28. F e6-f5	B f8-f5
29. K h1-g1	B f7-f8
30. H c8-d6	b7-b6
31. b2-b4	H g6-f4
32. B d1-d2	H f4-d5
33. a2-a3	B f8-f4
34. g2-g3	B f4-f3
35. H d6-c4	b6-b5
36. H e4-e5	B f3-a3
37. H e5-c6	a7-a5
38. H c6-a5	H d5-b4
39. B d2-b2	B a3-a5
40. B b2-b4	B a5-a4
41. B b4-a4	b5-a4
42. c5-c6	Földaja.

99. játszma.

Elhárított vezéréssel.

Budapest, 1896. október 21.

Albin.

Charousek.

1. d2-d4	d7-d5
2. c2-c4	e7-e6
3. H b1-c3	F f8-e7
4. H g1-f3	H g8-f6
5. F c1-g5	0-0
6. e2-e3	d5-c4
7. F g5-f6	F e7-f6
8. F f1-c4	c7-c5
9. H c3-e4	c5-d4
10. H e4-f6	V d8-f6
11. e3-d4	H b8-c6
12. 0-0	B f8-d8
13. V d1-e2	b7-b6
14. B a1-d1	F c8-b7
15. V e2-e3	B d8-d6
16. B d1-d2	B a8-d8
17. B f1-d1	H c6-a5!

E lépés bevezetése a következő finom manővernek z

18. F c4-e2	F b7-f3
19. V e3-f3	V f6-f3
20. F e2-f3	H a5-c4
21. B d2-c2	H c4-e5
22. F f3-b7	g7-g5
23. d4-d5	B d6-d7
24. B c2-e2	f7-f6
25. F b7-a6	B d7-d5
26. B d1-d5	B d8-d5
27. g2-g3	B d5-d1
28. K g1-g2	g5-g4
29. h2-h3	h7-h5
30. h3-g4	h5-g4
31. B e2-e4	K g8-f7
32. a2-a4	K f7-e7
33. b2-b4	K e7-d6
34. F a6-e2	B d1-d2
35. K g2-f1	f6-f5
36. K f1-o1	B d2-d5
37. B e4-f4	H e5-c6
38. b4-b5	H c6-d4
39. F e2-c4	e6-e5
40. F e4-d5	K d6-d5
41. B f4-d4	K d5-d4
42. K e1-f1	K d4-d3
43. K f1-e1	e5-e4

Világos feladja.

100. játszma.

Elhárított királycsel.

Budapest, 1896. okt. 15.

Világos: Sötét:
Tarrasch dr. Walbrodt.

1. e2-e4	e7-e5
2. f2-f4	d7-d5
3. e4:d5	e5-e4
4. d2-d3	V d8:d5

Világos lépését Charousek szokta alkalmazni jó sikerrel. A theoria H b1-c3 vagy V d1-e2 lépéseket ajánlja.

5. H b1-c3	F f8-b4
6. F c1-d2	F b4:c3
7. F d2:c3	H g8-e7
8. F c3:g7	B h8-g8
9. F g7-c3	F c8-g4
10. V d1-d2	B g8-g6
11. H g1-e2	H b8-c6
12. h2-h3	F g4:e2
13. V d2:e2	e4:d3
14. V e2:d3	V d5-h5
15. V d3-d2	B g6-e6+
16. K e1-f2	H e7-f5
17. B a1-e1	V h5-h4+
18. K f2-g1	H f5-g3

Sötét rohamra itt végezték és világos ügyesen ke-rekedik felül.

19. B e1:e6	f7:e6
20. V d2-f2	0-0
21. K g1-h2	B d8-g8
22. F f1-c4	V h4-h6
23. B h1-e1	H e6-d8
24. f4-f5	V h6-f8

Világosnak már jobb játéka van.

25. V f2-a7	H g3-f5
26. V a7-a8+	K c8-d7
27. V a8-a4+	K d7-e7
28. V a4-b4+	H f5-d6
29. B e1-f1	V f8-h6
30. F c3-f6	K e7-d7
31. F c4-d3	H d8-f7
32. V b4-a4+	c7-c6
33. V a4-d4+	K d7-e8
34. V d4-f4	V h6-h5
- Világos mesterileg vezeti a döntő rohamot.
35. g2-g4	V h5-d5
36. F d3-h7	B g8-f8
37. F f6-g7	e6-e5
38. V f4-f6	H d6-e4
39. F h7:e4	V d5:e4
40. F g7-f8+	K e8-f8
41. V f6-f7+	matt.

Nemzetközi sakkverseny.

Az utolsó fordulóról a következő tudósításo-kat vettük:

XI. nap nyert:

Charousek-Winawer, Tarrasch-Walbrodt, Csi-gorin-Albin, Schlechter-Janovszky és Noa-Popiel ellen. Remis a Maróczy-Marco-féle játszma.

XII. nap nyert:

Popiel-Marco, Janovszky-Maróczy, Schlechter-Csigorin, Walbrodt-Albin, Pillsbury-Winawer ellen. Remis a Charousek-Tarrasch-féle játszma.

XIII. nap nyert:

Tarrasch-Pillsbury, Charousek-Albin, Csigorin-Maróczy, Janovszky-Popiel és Marco-Noa ellen. Remis a Schlechter-Walbrodt-féle játszma.

Ezzel a küzdelem befejeződött s eredményül az a ritka eset állott elő, hogy ketten egyforma egységgel kerültek ki a küzdelemből. E kettő Charousek és Csigorin. kik mindketten 8 1/2 egységet mutatnak föl. Eredetileg hárman is lehettek volna, ha dr. Tarrasch minden tehet-ségét latba nem veti, már a becsület kedvéért is — hogy Pillsburyt leszorítsa, ki így 7 1/2 egységgel a 3-id díjat viszi. Viszont Maróczy is mindent el-követett hogy a magyaroknak szerezze meg a di-csőséget s megverve Csigorint Charouseknek bizto-sítsa az első díjat s hogy igyekezete nem sikerült, arról nem ő tehet.

Most, miután ki van mondva, hogy az 1-ső díj nem osztható meg, érdekes matche követke-zik Charousek és Csigorin közt az első és második díjért, mely elmondhatjuk a legérde-kebb küzdelmek egyike lesz, mit valaha játszo-tak s melyet az egész sakkvilág s különösen mi lázas érdeklődéssel fogunk kísérni. Charousek dicsősége már így is meg van alapítva s az ered-mény mit a fiatal zseniális mester fölmutat valóban bámulatraméltó, mert nemcsak hogy elsőnek küz-dötték föl magát alig öt éves sakk-pályafutása alatt,

hanem ezenfölül eddig megverte Steinitzon kívül az összes világmestereket: Nürnbergben Laskert, nálunk Pillsburyt és Csigorint, dr. Tarrasch-al pe-dig remist csinált. Oly eredmény ez. mit csak ke-vés sakkista tud az egész világon fölmutatni. Charousek fényes szereplése hasonlítható a Pills-buryéhoz, ki tavaly Hastingsban aratott babérokat.

Büszkeség s jóleső meglegedettség tölti el keblünket, ha Charousek győzelmének horderejét mérlegeljük annyival is inkább, mert a verseny derekán elveszített két játszma folytán többen any-nyira megelőzték, hogy magunk is kételkedtünk benne, mint azt a mult számunkban kissé korán kifejeztük, hogy az első vagy második helyre fél-küzdhesse magát. Azonban a verseny második ré-szében kifejtett nagyszerű működése minden kétel-keést fényesen megzáfolt.

Magyar földön magyar — legalább ez idő szerint — az első nyertes s ha az ezután következő matcheban vesz is, azért Charou-sek dicsősége egy csepet sem fog csorbulni, ha pedig győz, úgy elmondhatja, hogy az öt világ-mester közé egy hatodik is felküzdötte magát, egy alig 23 éves ifju, ki 30-40 éves játszókkal egy sorban áll az ő 5 éves játékaival. Ez csak az ő kiváló zseniálisát igazolja, mely még — úgy hisz-szük — sokra van hivatva és még sok dicsőséget fog szerezni a magyar névnek.

A két első nyertes e hó 23, 24, 26 és 27-én játsza meg a négy játszmából álló matchet. Nyertes a ki előbb nyer két játszmát. Remis nem szá-mít. Mindeusetre nehéz dolga lesz a fiatal mester-nek Csigorinnal szemben, ki eltekintve attól, hogy régi, kiforrott szelleműs játész, Steinitz legméltóbb ellenfele, ezenfölül még azt a csorbát is kiakarja köszörülni, a mi a vereség által rajta esett s hát régi hírnevét, is megakarja őrizni, mert ha veszít úgy el lehet mondani, hogy Charousek egyenrangu játékos Csigorinnal, még ha tekintetbe is vesszük hogy a match csak négy játszmából áll.

Csigorin hatalmas erejével Charouseknek zseni-álisát állítja szembe, no meg azt a mérhetetlen ambíciót, a mi őt lelkesítheti s kitartást kölcsönöz a nehéz küzdelemhez.

A fegyverek hát egyformák.

Föl tehát a küzdelemre!

A legjobbakat kívánja minden a magyar a fiatal mesternek.

Maróczy ez alkalommal — sajnos — nem volt diszponálva, máskülönben külön eredményt tudott volna fölmutatni.

Részükről meg vagyunk győződve, hogy Ma-róczy a legközelebbi tornán ismét megerősíti a sakkvilágot azon nézetben, hogy ő is az elsőrangu mesterek sorai között foglalhat helyet s hogy a hastingsi s a nürnbergi fényes győzelmeket a többi is fogja követni.

Pillsbury ez alkalommal is jelét adta fé-nyes tehetségének. Az ő veszített partija Albinnal szemben — kitől bizonyára legkevésbé tartott — sokba került neki.

Dr. Tarrasch feltűnően győnge eredményt mutat föl eddigi sikereihez képest. Ennek oka abban rejlik, hogy a német mester a nürnbergi „Kongressbuch-ot” közvetlenül a magyar nemzetközi sakkverseny előtt fejezte be, s a játszmák jegyzetése által összes erejét kimerítette. Egyes játszmáin azért így is meglátszott a híres champion páratlan, nyugodt, átgondolt játéka.

Az öreg Winawer úgy indult hogy vissza-vonhatatlanul ő lesz a legelső, később azonban ki-merült s mire a kemény legényekkel került össze már beteg is volt s egymásután vesztette a játszmákat; a verseny első felében ő vezetett, a végén pedig kénytelen volt az utolsó díjjal beérni, sőt még azt is a berlini Walbrodtal megosztani, ami bizony elég keserves lehet a veterán sakkozónak, kinek háta mögött dicsőségteljes mult áll. De hát változnak az idők, ma már a fiatalok kerekednek fölül.

Albin veszedelmes ellenfél, egyes játszmái rendkívül szellemre vallanak. Schlechter hig-gadt, okos játékos, az új iskola megtettesülése ugyszintén Walbrodt is.

Janovszky a szellemes francia játész itt is snájdíjug játszott.

Dr. Noa a harmadik magyar elmaradt, de őt mindenki olyan játészónak ismeri el, ki csak gyako-rlat hiányában nem volt képes nagyobb ered-ményt fölmutatni.

Marco talán jobban állna, ha a laptudósító szerepét nem vállalja magára. Játszani és tudósi-tani nehéz dolog, bármelyik külön-külön is elég fárasztó.

Legutolsó lett a lengyel Popiel ki azonban igen jó játékos s kinek csak az a hibája, hogy

még nem játszott mesterekkel s nem elég kitartó A mostani verseny jó iskola volt rá nézve.

A díjakat — az első és második kivételéve Csütörtök este osztották ki a mesterek tiszteletére rendezett banketten hol számos szellemes felkö-szöntő történt a vendégekre magyar, német, francia és angol nyelven.

Részünkről elismerésünket fejezzük ki a ver-senybizottságnak, amely valóította a magyar sakk-kozók régi álmát — az első magyar nemzetköz sakkverseny — s kívánjuk, hogy ezt kövesse mihamazább a másik is. Dicséret s pedig az orosz-lán rész illeti a tornavezető Hava s s y Arthur urat, ki páratlan buzgalommal, s szakértelemmel teljesítette végtől-végig a verseny vezetésének nehéz fárasztó munkáját.

Végezetül csatoljuk a verseny eredményét fel-tüntető táblázatot:

Nevek	Albin	Charousek	Csigorin	Janovszky	Marco	Maróczy	Dr. Noa	Pillsbury	Popiel	Schlechter	Dr. Tarrasch	Walbrodt	Winawer	Nyert összesen
Albin	—	0	0	0	1	0	1/2	1	1	1/2	1/2	0	0	5
Charousek	1	—	1	0	0	1	1	1	1/2	1/2	1/2	1	1	8 1/2
Csigorin	1	0	—	1	1	1/2	1/2	1	0	1	1	1/2	1/2	8 1/2
Janovszky	1	1	0	—	1/2	1	1/2	1	0	0	0	0	0	7
Marco	0	1	0	1/2	—	1/2	1	0	0	1	1/2	0	0	4 1/2
Maróczy	1	0	0	0	1/2	—	0	0	1	1/2	1	1	0	5
Dr. Noa	1/2	0	1/2	0	0	1	—	0	1	1/2	1/2	0	0	4
Pillsbury	0	0	1/2	1/2	1	1	1	—	1	1/2	0	1	1	7 1/2
Popiel	0	0	0	0	1	0	0	0	—	1	0	0	0	2
Schlechter	0	1/2	1	1	1/2	1/2	1/2	0	1	—	1/2	1/2	1	7
Dr. Tarrasch	1/2	1/2	0	1	0	0	1/2	1	1	1/2	—	1	0	6
Walbrodt	1	1/2	0	1	1/2	0	1	0	1	1/2	0	—	1	6 1/2
Winawer	1	0	1/2	0	1	1	0	1	0	1	0	0	—	6 1/2

E szerint a harmadik díjat nyerte Pillsbury (1800 korona) a negyedik és ötödik díjat Ja-novszky és Schlechter (1000, és 600 ko-rona) a hatodikat Winawer és Walbrodt (600 kor.) A nyertesek ellen fölmutattott legjobb eredményér a 100 koronás külön díjat dr. Tarrasch nyert te el.

Felélős szerkesztő és laptulajdonos: **Sarkadi Ignác.**
Főmunkatárs: **Rác Mihály.**

DIJATOS NŐI FELÖLTŐK

GRÓSZ M. MENYHÉRT
áruházában
kaphatók

Ujnonnan berendezett
hentes-üzlet és mészárszék.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, miszerint a

Fő-utca, Dr. Grósz-féle házban
évek óta fenálló és jó hírnévnek örvendő

hentes- és mészárszékemet

a legujabb kornak megfelelőleg egészen ujnonnan fővárosi mintára rendeztem be.

Midőn ezen körülményre t. vevőim és a n. é. közönség szives figyelmét ez uton felhívom, értesítem egyszersmind — hogy mészárszékemben állandóan csakis frissen levágott és legjobb minőségű husokat árusítok az eddigi árak mellett, továbbá tisztán kezelt zsírok stb. állandóan legfontosabb kiszolgálás mellett kaphatók.

T. vevőimnek eddigi sz. bizalmát megköszönve, azt részemre a jövőben is kikérve, maradtam teljes tisztelettel

1439 3-3 **Sinkovits Ignác.**

Legjobb

bajor-féle sör

sötét és világos minőségben

márczius 15-től kezdve

nagy üveg 13 krért

kapható:

Steiner M. Albert-nél

N.-Piacz-tér (Knapp-ház.)

Vidéki megrendelések az adó leszámítása mellett gyorsan és pontosan eszközölködnek.

849-1896 szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó 1881. évi LX. t.-cikk 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagyváradi kir. törvényszék 15045, 15046-896. számú végzése által a Berger Mór és Schwarz Antal végrehajtók javára Kalmár Izidorellen 300 frt és 1200 frt tőke ennek 1896. év augusztus hó 15 és 18 napjától számítandó 6 százalék kamatai, és eddig összesen 93 frt 90 kr perköltség, 4 frt 67 kr hírlap hirdetés követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 1946 frt 19 kr-ra becsült nem igényelt, kalapok, cipők, bolti felszerelés, divat áruk s egyekben álló ingóságok nyilvános árverés útján eladotnak.

Mely árverésnek a 6424-898. kpü számú kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen vagyis Székelyhídon alperes lakásánál leendő eszközölsére 1896. október hó 30-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbit ígérőnek becsáron alul is el adatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 88. évi LX. t. cz. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Egyszersmind azok, kiknek korábbi foglalások az iratokból ki nem tűnik, s az elárverezendő ingók vételarából kielégítéshez tartanak jogot — jogaik érvényesítésére az 1881. évi LX. t.-cz. 111. §-ára figyelmeztetnek.

Kelt Székelyhídon, 1896. évi okt. hó 7-ik napján.

Ruttkay,
kir. bir. végrehajtó.

2395 eln.—1896. Nagyvárad város polgármesterétől.

Pályázati hirdetmény.

Nagyvárad város törvényhatósági bizottságának folyó évi 242-17736 sz. a. kelt határozata alapján a Nagyvárad városnál elhalálozás folytán megüresedett I-ső oszt. fogalmazói, esetleg ennek hetöltése folytán üresedésbe jöhető II-od oszt. fogalmazói, továbbá egy irnoki állásnak a folyó évi november hó 12-én tartandó rendes havi közgyűlésén megejtendő választás útján való betöltésére pályázatot hirdetek.

Felhivom ennél fogva mindazokat, kik ezen 600 frt fizetés és 200 frt. lakhérral javadalmazott

I-ső osztályu, illetőleg évi 500 frt. fizetés és 200 frt. lakhérral javadalmazott II-od oszt. fogalmazói, továbbá az évi 400 frt. fizetés és 100 frt. lakhérral javadalmazott irnoki állások valamelyiként elnyerni kívánják, miszerint az 1883. évi I. t. cz. értelmében kellően felszerelt, s az irnoki állást illetőleg sajátkezüleg irt pályázat kérvényeiket a folyó évi november hó 7-ik napjáig bezárólag közvetlenül Dr. Beőthy László főispán ur ő méltóságához adják be.

A kellően fel nem szerelt, avagy később beadott kérvények figyelembe nem vétetnek.

Nagyváradon, 1896. évi október hó 19-én.

Sal Ferencz,
kir. tanácsos polgármester.

É R T E S I T É S !

Parti-árak vétele és eladásáról.

Van szerencsém mélyen tisztelt vevőim b. tudomására hozni, hogy évek óta fennálló kézmű- és divatáru üzletemet egy nagyobb csődtömeg előnyös vétele által egy kizárólagos

Partiáru üzletre

átalakítottam és ezentul az összes árukat, mint divatkelmék, gyapjuruhaszövetek, zefi- és vászonárúk, asztalneműek, zsebkendők, ágytakarók, szőnyegek, valamint minden a rőfös szakmába vágó cikkek nálam úgy nagyban mint kicsinyben 50%-al a rendes árakon alul kaphatók.

Nádas Ignác

Zöldfa-utca elején.

Üzletfelosztás miatt

1457 1 0

a Szent-László téren, „Fekete Sas“ szálloda épületében

a „Próféta“ divatüzlet helyiségében

hatóságilag engedélyezett

Őszi és téli divatkelmék, barchettek, selymek,

Cretton, batiszt, vásznak, asztalneműek,

téli kendők.

Szőnyegek,

függönyök, ágygarnitúrák és egyéb

különféle női és férfi-divatcikkek

VÉGELADÁS.

rendkívül

leszállított árak mellett

végkiárusítás alá kerülnek.

E kedvező és ritka alkalom kihasználására a t. vevőközönség b. figyelme felhivatik.

SZANDICZ ADOLF áruháza

NAGYVARAD,
Bémer-tér.

Most érkezett **ujdonságok** az 1896. évi őszi idénre.
Bel- és külföldi női ruhaszövetek a legegyszerűbbtől a legfinomabb minőségig.

Női Confectio-ujdonságok rendkívüli olcsó áron

u. m. jaquetek, kabátok, köpenyek, gallérok stb.

Szőnyegek és függönyök óriási választékban.

OBERLEITHNER E. FIAI világhírű cs. és kir. szab. vászongyárainak egyedüli főraktára.

Kivánatra árjegyzékek és minták bérmentve küldetnek

Kizárólag

KÉSZ NŐI FELÖLTŐK

gyári raktár

egyedüli jutányos és czélszerű beszerzési forrás

csakis

NEMES MIHÁLY-nál

Köröspart.

Nagyvárad, Léway-ház.

Köröspart.

NÁDOR L. és TÁRSA

Nagyvárad, Zöldfa-utcza

ajánlja az őszi és téli évadra a legujabb vízhatlan gráci Pichler-kalapokat.
Legnagyobb raktár olasz, angol és PLESS-kalapokban.

Valódi prágai férfi- és női bőrkesztyűk, angol kötött kesztyűk.

Férfi- és fiu fenéreneműek, legujabb nyakkendők.

Illatszerek, pénz- és szivartárczák, esőernyők, sétabotok, valódi email ing- és kezelógombok,

harisnyák és valódi Fäger-alsók

a legnagyobb választékban és legjutányosabb árban kaphatók.

A legnagyobb czipő- és csizma-raktár.

Férfi-, női-, leány- és gyermek-czipők minden kivitelben a legjutányosabb árakban kaphatók.

Valódi orosz Bagaria vízhatlan csizmák

és legnagyobb raktár Galloschni és bőr Camaschnikban.

1317 4-5

Csizma- és czipő-különlegességek mérték szerint a leggyorsabban készítettnek.